

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om husdyrbrug og gødning m.v. (byzoner)

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø sendte den 15. december 2025 forslag til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (byzoner) i offentlig høring med frist for afgivelse af høringssvar den 23. januar 2026. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har modtaget i alt 11 høringssvar fra følgende høringssparter: Gråsten Landbrugsskole, Dansk Akvakultur, Aabenraa Kommune, Svendborg Kommune, Silkeborg Kommune, Agilix, Kommunernes Landsforening, Bornholms Regionskommune, Landbrug & Fødevarer, Bornholms Landbrug og Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug.

I det følgende gennemgås de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar efterfulgt af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's bemærkninger i kursiv for hvert emne. For detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold henvises til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen i deres fulde længde.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har på eget initiativ foretaget enkelte sproglige ændringer i lovforslaget. Der er tillige foretaget en sproglig ændring på baggrund af høringssvarene. Høringssvarene har derudover ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Høringssvarene har berørt følgende emner, som er afspejlet i følgende afsnit i høringsnotatet:

1. Generelle bemærkninger.....	1
2. Områderne, som undtagelserne omfatter.....	2
3. Forslag om udvidelse af de områder, som undtagelserne omfatter.....	3
4. Det generelle 50-meter afstandskrav til byzone	4
5. Øvrige bemærkninger	4

1. Generelle bemærkninger

Agilix opfordrer til, at der laves regler som forbyder, at myndigheder, herunder kommuner, kan planlægge byzoner i områder, hvor lugtgenekriterierne hindrer husdyrbrugs udvidelses- og ændringsmuligheder.

Kommunernes Landsforening anfører, at der i stedet for undtagelser af delområder i byzone bør skelnes mellem forureningsfølsom og ikke-forureningsfølsomme områder, uagtet om disse ligger i byzone eller landområder.

Landbrug og Fødevarer beklager, at lovforslaget er en snæver løsning fremfor at anlægge et bredere fokus med henblik på at sikre husdyrbrugs fortsatte udvikling.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at formålet med lovforslaget er at lempe reglerne for visse byzoneområder, således at husdyrbrug ikke skal beregne lugt afstand til de omfattede områder. Myndigheder er forpligtet til at inddrage alle relevante interesser ved udformningen af regler, herunder også husdyrbrugserhvervets udviklingsmuligheder. Som anført nedenfor i pkt. 2 skal kommunerne ligeledes sikre en hensigtsmæssig planlægning med inddragelse af relevante interesser.

Der er med lovforslaget ikke tilsigtet en egentlig revision af lugtgenekriterierne. Baggrunden for lovforslaget at løse de uhensigtsmæssigheder der opstår ved, at bl.a. energiparker og industriparker placeres i byzone i landområder.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2. Områderne, som undtagelserne omfatter

Aabenraa Kommune opfordrer til, at reglerne ikke begrænses til at undtage byzoneområder udlagt til energiparker og industriparker fra lugtgenekriterierne, men at alle erhvervsområder, hvor beskyttelsesbehov mod lugt ikke er tilstede. Agilix beder Styrelsen for Grøn Arealomlægning om at bekræfte, at den foreslåede bestemmelse fraviges for tre konkrete byzoneområder.

Svendborg Kommune rejser et generelt spørgsmål om kommunernes muligheder for at begrænse udvidelser af byzoner i det åbne land, eksempelvis som følge af en byzoneudvidelse på en byzone planlagt som energipark, der ikke er omfattet af den foreslåede undtagelse fra lugtgenekriterierne. Ligeledes spørger Svendborg Kommune om, hvilke muligheder en kommune har for at sikre husdyrbrugs fremtidige udvidelses- og ændringsmuligheder, såfremt et byzoneområde bliver undtaget fra lugtgenekriterierne og efter en årrække ændrer områdestatus, så lugtgenekriterierne aktiveres.

Aabenraa Kommune opfordrer til, at landets kommuner bliver den kompetente myndighed i forhold til at vurdere, hvor beskyttelsesbehovet er til stede og hvor det ikke er.

Svendborg Kommune og Bornholms Regionskommune anfører, at det i lovforslaget ikke er defineret, hvad der forstås ved et større antal mennesker i relation til de områder, der foreslås undtaget. Landbrug og Fødevarer foreslår, at det kan præciseres i lovbemærkninger, hvordan de relevante erhvervsområder med ikke-følsom anvendelse udskilles. Silkeborg Kommune opfordrer til at udtage ”erhverv eller” fra lovteksten, da et erhvervsområde kan indeholde kontorbyggeri eller lignende, hvor mennesker bruger hele deres arbejdsdag. Landbrug og Fødevarer ønsker en redegørelse for styrelsens overvejelser i relation til byzoneområder, der over tid skifter karakter fra ikke-følsom anvendelse til følsom anvendelse.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at lovforslaget er udformet således, at det ikke kun er byzoneområder udlagt til energiparker og industriparker som undtages fra lugtgenekriterierne, men derimod områder til erhverv og tekniske anlæg.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker endvidere, at det i lovforslagets almindelige bemærkninger er anført, at den foreslåede bemyndigelse på lovniveau er bredere end udmøntningen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen forventes at blive. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at det vil skabe en u hensigtsmæssig tilstand, såfremt alle erhvervsområder og tekniske anlægsområder undtages fra lugtgenekriterierne, da områderne anvendes til vidt forskellige formål, eksempelvis solceller og kontorbyggeri, hvor beskyttelsesbehovet for lugt ikke er det samme. I forlængelse heraf fremgår det videre i de almindelige bemærkninger, at der i udmøntningen af bemyndigelsen vil blive fastsat en nærmere bestemt afgrænsning, så der ikke undtages områder, hvor der er behov for beskyttelse af mennesker mod lugtgener fra husdyrbrug. I de specielle bemærkninger er det ligeledes anført, at der kun undtages en delmængde af erhvervsområder og tekniske anlægsområder, således at eksempelvis erhvervsområder udlagt til kontorbyggeri ikke undtages fra lugtgenekriterierne. På den måde sikres en balance mellem varetagelsen af hensynene til dels erhvervets udvikling, dels husdyrbrug og dels mennesker, der færdes i eller nær lugtbelastede områder. Udmøntningen af bemyndigelsen skal på den baggrund ske efter koordination med blandt andet By-, Land- og Kirkeministeriet. Bekendtgørelsesændringen vil blive sendt i offentlig høring.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker endeligt, at for at hindre en uensartet praksis i landets kommuner, er det fundet mest hensigtsmæssigt at fastsætte bindende regler om, hvilke delområder i erhvervsområder og tekniske anlægsområder, der har et beskyttelsesbehov, der skal undtages fra lugtgenekriterierne, på bekendtgørelsesniveau. Dette fremgår ligeledes af lovforslagets side 7 og 11.

Statsligt udpegede energiparker og industriparker henhører under By-, Land- og Kirkeministeriets henholdsvis Erhvervsministeriets ressort i relation til udpegning af områder. Udpegningen sker med kommunalbestyrelsens tilslutning. Det er fortsat kommunerne der, gennem den kommunale planlægning, skal sikre en hensigtsmæssig planlægning med inddragelse af relevante interesser, herunder husdyrbrugs muligheder for udvidelser og ændringer.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

3. Forslag om udvidelse af de områder, som undtagelserne omfatter

Gråsten Landbrugsskole anfører, at skolen og det tilhørende husdyrbrug, der ligger i landzone, har oplever stigende elevtal. Dette skaber udfordringer i forhold til indkvartering, da der allerede nu ikke er tilstrækkeligt med boliger til eleverne. Såfremt skolens område planlægges til institution med tilhørende beboelse, udløses skærpede lugtgenekrav med den konsekvens, at skolens husdyrbrug ikke kan udvides eller ændres. På den baggrund opfordrer Gråsten Landbrugsskole og Landbrug og Fødevarer til, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse udvides, således at undtagelsen fra lugtgenekriterierne ikke alene omfatter områder til erhverv og tekniske anlæg, men i tillæg hertil også uddannelsesinstitutioner, herunder erhvervsuddannelser.

Bornholms Regionskommune og Bornholms Landbrug og Fødevarer anfører, at lovforslaget ikke tager højde for situationer, hvor en landzone med husdyrbrug ændrer status til byzone.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er opmærksom på, at der findes en række udfordringer, når planlovgivningen møder husdyrlovgivningen i praksis. Den foreslåede

bemyndigelsesbestemmelse giver ministeren adgang til at undtage visse områder fra lugtgenekriterierne på baggrund af bl.a. lov om statsligt udpegede energiparker m.v., men formålet med lovforslaget er ikke en gennemgribende revision af reglerne om lugtgenekriterier.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

4. Det generelle 50-meter afstandskrav til byzone

Svendborg Kommune, Bornholms Regionskommune, Agilix og Bæredygtigt Landbrug bemærker, at det ikke er hensigtsmæssigt, at det generelle afstandskrav på 50 meter opretholdes for de foreslåede undtagne områder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærkninger:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at det ved lovforslagets udformning er overvejet, om det generelle afstandskrav på 50 meter til nærmeste byzone skulle differentieres på samme måde som den foreslåede differentiering af lugtgenekriterierne. Det generelle afstandskrav på 50 meter sikrer en minimumsbeskyttelse mod lugt, støj, fluer m.v. Herefter og af hensyn til sammenhæng i reglerne og henset til, at et generelt afstandskrav fra husdyrbrug har været gældende siden 1992, er det vurderet, at den væsentligste gene for husdyrbrug, når byzoner placeres i det åbne land, er lugtgenekriterierne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

5. Øvrige bemærkninger

Dansk Akvakultur opfordrer til, at dambrug og RAS-anlæg ligestilles med husdyrbrug i forbindelse med lovforslaget.

Svendborg Kommune anfører, at statsligt udpegede energiparker ikke bør planlægges i byzoner. Bæredygtigt Landbrug foreslår, at byzoner opdeles i to kategorier til henholdsvis miljøfølsom og ikke-miljøfølsom anvendelse.

Svendborg Kommune og Bornholms Regionskommune bemærker, at gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 5 indeholder et forbud mod udbringning af organisk gødning på lør-, søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra bl.a. byzoner og at afgræsning i byzoner ikke er tilladt, jf. miljøaktivitetsbekendtgørelsens § 8.

Kommunernes Landsforening anbefaler, at der sker en revision af planlovens § 15 b med henblik på at skabe en mere fleksibel retstilstand. Landbrug og Fødevarer foreslår, at industriparker, energiparker og andre anlæg bør placeres i passende afstand til husdyrbrug således at hensynet til disse ligeledes inddrages i planlægningen.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det fremstår uklart, om lovforslaget gælder for andre beskyttelsesniveauer end lugt, henset til ordlyden af lovteksten.

Landbrug og Fødevarer bemærker, at de nuværende lugtgenekriterier undertiden giver meget store afstande fra husdyrbrug til byzone, og at formuleringen "nært beliggende" på lovforslagets side 1 derfor bør udgå.

Landbrug og Fødevarer opfordrer til, at lugtgenegrænserne for rekreative områder indrettes mere hensigtsmæssigt og at kommunerne løbende rydder op i uudnyttede planer med henblik på at skabe bedre vilkår for husdyrbrug.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøets bemærkninger:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at akvakultur, i henhold til kongelig resolution af 29. august 2024, s. 4, ikke hører under Ministeriet for Grøn Treparts ressort og at bemyndigelsen til lovgivningsmæssigt at sidestille dambrug og RAS-anlæg med husdyrbrug findes hos Miljøministeriet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker endvidere, at energiparker og industriplaner planlægges i byzoner i henhold til den vedtagne lovgivning herom, jf. lov nr. 614 af 11. juni 2024 om statsligt udpegede energiparker og lov nr. 697 af 20. juni 2025 om én indgang for produktionsvirksomheder og statsligt udpegning af industriplaner. Bemærkninger om hensigtsmæssigheden heraf samt forslag om en anderledes opdeling af byzoner bør rettelig sendes til By-, Land- og Kirkeministeriet.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil ikke ændre på afgræsningsforbuddet i byzoner, da lovforslagets formål er at lempe på lugtgenekriterierne for visse områder i byzoner.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning bemærker yderligere, at en eventuel ændring af hensynene bag planloven, herunder planlovens § 15 b, henhører under By-, Land- og Kirkeministeriets ressort samt at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse skal læses i lyset af bemærkninger, der udelukkende vedrører lugt. Der er således ikke hjemmel til at fastsætte regler for eksempelvis lempelse for niveauet af ammoniakudledning.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning bemærker afslutningsvist, at formålet med lovforslaget er at lempe lugtgenekriterierne for visse områder i byzoner og at udfordringer med lokalplanlægning af rekreative områder og uudnyttede kommunale lokalplaner ikke er inden for det lovforslagets anvendelsesområde.

Bemærkningerne giver anledning til at lade ordet ”nært beliggende” udgå af lovforslagets side 1, men giver ikke anledning til øvrige ændringer af lovforslaget.